

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΜΕ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Δημιουργικές Συνεργασίες Δημοτικών Σχολείων με Εικαστικούς Καλλιτέχνες

Σχολική Χρονιά 2022 – 2023

Τίτλος ενότητας: Η Πόλη μας
Θεματική Περιοχή: Χώρος - Τόπος
Βαθμίδα: 2 / **Τάξη:** Δ'
Διάρκεια: 4 Χ 80λεπτα μαθήματα

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Τα παιδιά της Δ' τάξης ζουν και αλληλοεπιδρούν σε ένα αστικό περιβάλλον. Μέσα από αυτή την ενότητα διερευνούν το αστικό τοπίο, την πόλη τους, ως εικαστικό θέμα, μελετώντας έργα του Μάριου Σταύρου με την ίδια θεματική. Παράλληλα παρουσιάζουν ζωηρό ενδιαφέρον και ανάγκη, να πειραματιστούν με διάφορα υλικά και να παρουσιάσουν τα εικαστικά θέματα με ποικίλους τρόπους/υλικά, πέρα των συμβατικών υλικών μπογιάς/παστέλ/ξυλομπογιές. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων παρουσιάζουν μια αυθόρμητη πειραματική διάθεση που τα χαρακτηρίζει στην εικαστική τους έκφραση. Η γνωριμία με έναν νεαρό σύγχρονο καλλιτέχνη και το έργο του, τους δίνει την ευκαιρία να παράξουν ένα ομαδικό έργο που τους προσφέρει πολλά οφέλη, εικαστικά και συναισθηματικά.

Η επιλογή του ξύλου (άχρηστα κομμάτια που μαζέψαμε) ως κύριου υλικού, τα μοτίβα μέσω τυπώματος από διάφορα υλικά (άχρηστα φυσικά ή τεχνικά) και η σύνθεση του επιτοίχιου έργου με στόχο τη δημιουργία όγκων που αναπαριστούν ένα αστικό τοπίο εξυπηρετούν ταυτόχρονα πολλές πτυχές του αναλυτικού προγράμματος των εικαστικών τεχνών. Το έργο εφαρμόστηκε σε τοίχο του σχολείου μας.

Στόχοι ενότητας

Τα παιδιά:

- 1.3.1. Να προσεγγίσουν και να αναπαραστήσουν με ποικίλους τρόπους το θέμα της πόλης αποδίδοντας τα μορφολογικά και δομικά της στοιχεία με εικαστικό τρόπο.
- 2.1.1. Να πειραματιστούν με κομμάτια ξύλου ώστε να αποδώσουν μέσα από τη σύνθεση το κτίριο και στη συνέχεια την πόλη.
- 2.2.1. Να αξιοποιήσουν τα μοτίβα με τη χρήση στάμπας για να αποδώσουν λεπτομέρειες στα κτίριά τους.
- 3.2.1. Να χρησιμοποιούν ποικίλες τεχνικές για την παραγωγή των κτιρίων τους:
  - Να εξερευνήσουν και να πειραματιστούν με την τεχνική του τυπώματος και χρήσης μπογιάς στο ξύλο ώστε να αποδώσουν το προσωπικό τους στοιχείο και τη διαφορετικότητα στο δικό τους κτίριο.
  - Να μεταποιήσουν τα κομμάτια ξύλου σε ένα ομαδικό εικαστικό έργο αναγνωρίζοντας την αξία κάθε αντικειμένου/ υλικού ως εικαστικό μέσο/υλικό.
  - Να εφαρμόσουν την αλληλοεπικάλυψη για να αποδώσουν το βάθος με στόχο την παραγωγή ενός ομαδικού επιτοίχιου έργου με στοιχεία της τρίτης διάστασης.
- 3.3.1. Να υιοθετήσουν στοιχεία/τεχνικές από τα έργα του καλλιτέχνη με σκοπό να αποδώσουν την πόλη τους με τρόπο που τους εκφράζει.
  - Να αξιοποιήσουν το ξύλο ως μέσο απόδοσης του όγκου των κτιρίων.
  - Να αναπαραστήσουν, με αφαιρετικό τρόπο, με κομμάτια ξύλου ένα αστικό περιβάλλον, εμπνεόμενοι από τα έργα άλλων καλλιτεχνών.
  - Να παρατηρήσουν τα εικαστικά έργα του Μάριου Σταύρου, να εντοπίσουν τα υλικά που χρησιμοποίησε και να εφαρμόσουν κάποιες από τις πρακτικές και τεχνικές στο δικό τους έργο.
- 4.1.1. Να εκφράζουν τις προσωπικές τους ερμηνείες για τα δικά τους έργα και τα έργα των άλλων, ως διατύπωση υποθέσεων και με την ενεργοποίηση της φαντασίας και των συναισθημάτων.
- 5.1.1α Να αναγνωρίζουν τον σκοπό και λειτουργία της εικαστικής δημιουργίας ως εμπειρία που μπορεί να μοιραστεί με τους δημιουργούς/θεατές (συμμαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς).
  - Να επιλέξουν μέσα από έρευνα στο σχολείο τους πιο είναι το καταλληλότερο μέρος εγκατάστασης/ έκθεσης του έργου τους.
- 5.2.1. Να χρησιμοποιούν πρακτικές που αφορούν στην έκθεση και προώθηση του εικαστικού τους έργου
  - Να μεταφέρουν την εμπειρία στα οικεία τους πρόσωπα με σκοπό την προβολή του έργου τους.

Πορεία Ενότητας

Μάθημα 1: Δημιουργία στάμπας με μοτίβα

Τα παιδιά της Ε' τάξης προβληματίζονται πως να προσεγγίσουν και να αναπαραστήσουν με ποικίλους τρόπους το θέμα της πόλης. Εισηγούνται διάφορους τρόπους και καταλήγουν να δημιουργήσουν κτίρια από κομμάτια ξύλου, τα οποία θα διακοσμήσουν με τυπώματα και ακρυλικές μπογιές. Αποφασίζουν να αποδώσουν λεπτομέρειες στα κτίριά τους, χρησιμοποιώντας διάφορα μοτίβα, τα οποία σχεδιάζουν σε αφρώδες υλικό, τα κόβουν και τα κολλούν πάνω σε μικρά κομμάτια από ξύλο, δημιουργώντας στάμπες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Αφόρμηση

Γνωριμία μαθητών/μαθητριών με τον καλλιτέχνη και το έργο του. Παρουσιάζονται φωτογραφίες από έργα του. Γίνεται συζήτηση και σχολιασμός με τα παιδιά για τις θεματικές που επιλέγει και τις τεχνικές που χρησιμοποιεί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Δημιουργία κτιρίων

Τα παιδιά προβληματίζονται πώς να δημιουργήσουν το δικό τους έργο βασιζόμενα στις τεχνικές και τα υλικά που είδαν στην παρουσίαση, στην αφόρμηση. Εμπνεόμενα από τη δουλειά του καλλιτέχνη δημιουργούν κτίρια από κομμάτια ξύλου, τα οποία θα διακοσμήσουν με τυπώματα και ακρυλικές μπογιές.

Τα παιδιά όταν ολοκλήρωσαν τις τρισδιάστατες δημιουργίες τους τις σχολιάζουν (αυτοαξιολόγηση/ετεροαξιολόγηση). Αναφέρουν τα πιο κάτω:

- Δημιουργία διαφόρων ειδών γραμμών, σχημάτων (γεωμετρικών και μη)
- Επικάλυψη στοιχείων
- Η μοναδικότητα των έργων
- Συνδυασμός χρωμάτων

Τα παιδιά προβληματίζονται για το πώς θα αξιοποιήσουν τα ατομικά τους έργα για να φτιάξουν τη δική τους πόλη. Αποφασίζουν ότι αυτά θα αποτελέσουν τα στοιχεία που θα ενωθούν στο επόμενο μάθημα, για να γίνει η σύνθεση του τελικού έργου της πόλης τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Σχολιασμός των έργων

Παρουσιάζονται τα έργα των παιδιών. Γίνεται σχολιασμός όσον αφορά τα μορφολογικά και δομικά στοιχεία (γραμμές, χρώματα, κτλ.). Τα παιδιά συζητούν για το πώς θα μπορούσαν να τα εξελίξουν στο επόμενο μάθημα, ποια επιπλέον επεξεργασία των έργων θα γίνει, έτσι ώστε μέσα από πειραματισμούς να καταλήξουν στην τελική σύνθεση του έργου.

Μάθημα 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Παρουσίαση των έργων

Γίνεται παρουσίαση με φωτογραφίες των έργων των παιδιών. Η εκπαιδευτικός και ο καλλιτέχνης συζητούν με τα παιδιά πώς θα μπορούσε να γίνει περαιτέρω επεξεργασία των ατομικών τους έργων για τη σύνθεση του τελικού έργου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Τελική επεξεργασία των ατομικών έργων

Δίνονται τα έργα από το πρώτο μάθημα στα παιδιά, τα οποία τα επεξεργάζονται, κολλώντας χρωματιστές κόλλες και δημιουργώντας διάφορα μοτίβα που θα αποδώσουν περισσότερες λεπτομέρειες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Σύνθεση έργου

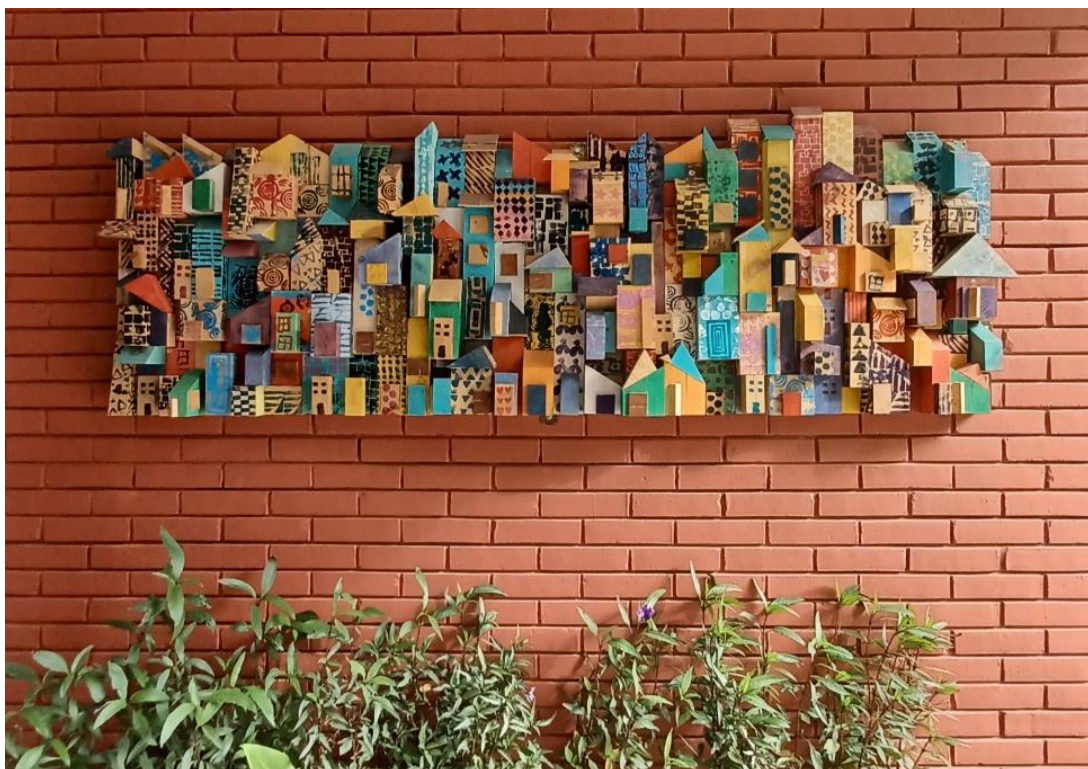
Όταν τα παιδιά ολοκληρώσουν το πιο πάνω στάδιο, πειραματίζονται για τον τρόπο που μπορούν να φτιάξουν τη σύνθεσή τους με όλα τα έργα, ώστε να δημιουργηθεί η πόλη τους. Ο καλλιτέχνης εποπτεύει τη διαδικασία και παρεμβαίνει, ώστε να προσφέρει εναλλακτικές εισηγήσεις, όταν το επιζητήσουν τα παιδιά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Σύνθεση τελικού έργου

Μετά τον πειραματισμό οι μαθητές/μαθήτριες αποφασίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η σύνθεση ώστε να έχει το καλύτερο εικαστικό αποτέλεσμα. Η τελική συγκόλληση του έργου έγινε από τον καλλιτέχνη και την εκπαιδευτικό.

Προέκταση Ενότητας

Η ενότητα «Η πόλη», εφαρμόστηκε σε όλες τις τάξεις του σχολείου από την εκπαιδευτικό. Στόχος είναι όλα τα παιδιά να επεξεργαστούν εικαστικά το θέμα της πόλης με διάφορα υλικά και εικαστικές μεθόδους.

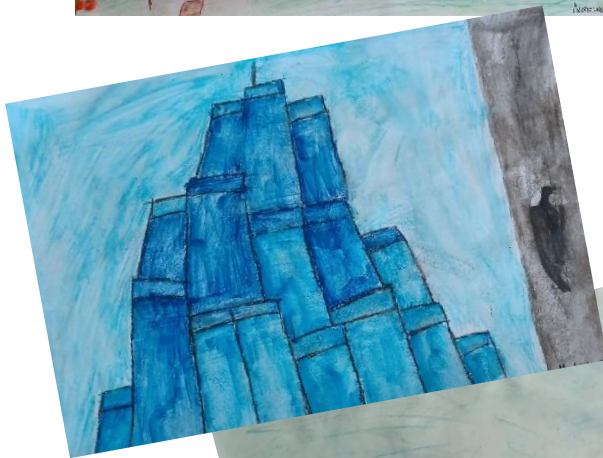
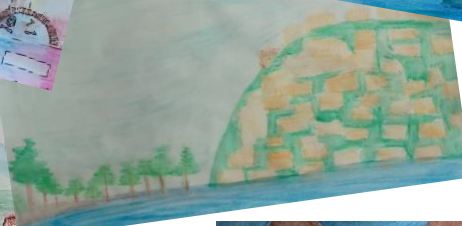
Τρισδιάστατη πόλη από ανακυκλώσιμα υλικά

Τα μαθήματα έγιναν σε όλες τις τάξεις του σχολείου και τα έργα όλων των παιδιών από Β' – ΣΤ', αποτέλεσαν το τελικό έργο.

Έργα με ακουαρέλα

Τα μαθήματα έγιναν στις τάξεις από Γ' – Στ'. Τα παιδιά επεξεργάστηκαν το θέμα της πόλης σε δύο διαστάσεις.

Χαρακτικά έργα

Η μέθοδος της χαρακτηριστικής διδάχθηκε στις Στ' τάξεις. Τα παιδιά δημιούργησαν με την τεχνική της χαρακτηριστικής ένα κτίριο. Στη συνέχεια τα ατομικά χαρακτηριστικά ομαδοποιήθηκαν σύμφωνα με κοινά «αρχιτεκτονικά» χαρακτηριστικά και τυπώθηκαν μαζί, παρουσιάζοντας μια «γειτονιά».

Φωτογραφικό Υλικό από την έκθεση «Η Πόλη»

Οργανώθηκε έκθεση όλων των έργων της ενότητας, η οποία ήταν ανοικτή στους γονείς για μια εβδομάδα.

Σχολείο: Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού IB' (KB') - Λανίτειο

Σχεδιασμός/Εφαρμογή Μαθήματος: Έλενα Χαραλάμπους, Εκπαιδευτικός Τέχνης

Εικαστικός: Μάριος Σταύρου

Υποστήριξη: Φωτεινή Λάρκου, Σύμβουλος Τέχνης

Εποπτεία: Τερέζα Λαμπριανού, Ε.Δ.Ε. Τέχνης

Σχολική Χρονιά: 2022-2023